

2025-03-31

DDnr 1.1.1/2025:19

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Statens konstråds remissvar avseende promemorian Moderna – en ny myndighet för modern konst, arkitektur och design (Ds 2025:2)
(Ku2025/00038)

Sammanfattning

Statens konstråd spelar idag, med sin snart 90-åriga verksamhet, en avgörande roll för att främja konstnärlig kvalitet och förnyelse av området offentlig konst och gestaltning av gemensamma miljöer i hela Sverige. Myndigheten ansvarar på nationell grund för att producera, förvärva och förmedla offentlig konst av nu levande bild- och formkonstnärer, stärka samtidskonstens utveckling och spridning samt utveckla och sprida kunskap om offentlig konst och samhällets gemensamma livsmiljöer.

Mot bakgrund av att Statens konstråds verksamhet bygger på omfattande samverkan vill vi framhålla att det är av stor betydelse att utredningen kompletteras med en fördjupad risk- och konsekvensanalys utifrån externa perspektiv innan beslut om en eventuell sammanslagning kan tas. Utan en sådan fördjupad analys är vår bedömning att en omorganisation av Statens konstråd och en sammanslagning med Moderna Museet och ArkDes riskerar att få omfattande negativ påverkan på området offentlig konst och gestaltning av samhällets gemensamma miljöer, både på kort och lång sikt. Utredningen lyfter fram potentiella fördelar inom administration och effektivisering men gör inga analyser av hur en sammanslagning kan påverka Statens konstråds samverkan med statliga, regionala, kommunala och privata aktörer som verkar inom området offentlig konst och konst. I ett bredare samhällsperspektiv anser vi det finns en överhängande risk att en försvagad statlig synlighet inom området offentlig konst skulle leda till försämrade villkor för konstnärers villkor och konstnärlig frihet. På längre sikt skulle det leda till minskat incitament för kommuner och regioner i hela landet att främja förnyelse och utveckling inom området offentlig konst.

Vi kan även konstatera att det saknas en långsiktig vision för den nya föreslagna myndighetens uppdrag och övergripande uppgift. Utan en övergripande vision, som de tre myndigheterna ställer sig bakom trots olikartade organisationer och verksamheter, saknas förutsättningar för att en ny myndighet ska kunna uppnå en strategisk samsyn kring verksamhetens långsiktiga utveckling och förnyelse både på Skeppsholmen och i övriga Sverige.

Statens konstråds två övergripande synpunkter på promemorian

Statens konstråd har två övergripande synpunkter på promemorian *Moderna – en ny myndighet för modern konst, arkitektur och design* (Ds 2025:2). För det första 1) kan vi konstatera att den är bristfälligt underbyggd avseende externa risk- och konsekvensanalyser. För det andra 2) kan vi konstatera att det saknas en långsiktig och samlande vision för den föreslagna nya myndighetens verksamhet på Skeppsholmen och i övriga landet. Nedan har vi sammanfattat dessa två synpunkter som vi anser måste analyseras mer ingående inom ramen för fortsatt beredning av promemorian.

1) Promemorian är bristfälligt underbyggd avseende externa risk- och konsekvensanalyser

Statens konstråd anser att det är en väsentlig brist att promemorian saknar risk- och konsekvensanalyser av vilka effekter ett inordnande av Statens konstråd i Moderna Museet kan få för området offentlig konst och gestaltning av gemensamma miljöer i hela landet, på både kort och lång sikt. Promemorian lyfter interna risker och möjligheter till synergi- och effektivitetsvinster inom förvaltning och administration men saknar beskrivningar och analyser av hur de tre myndigheternas nuvarande kärnverksamheter långsiktigt ska kunna utvecklas med såväl hög grad av självständighet som positiva och långsiktiga synergivinster för samhället som helhet. Större organisationsförändringar av det slag som utredningen föreslår innebär alltid ett flertal risker som noggrant måste beaktas, i synnerhet risker som kan få en påtaglig negativ påverkan på kärnverksamhet och det omgivande samhället. En kartläggning av risker och möjliga negativa konsekvenser utifrån externa perspektiv är därför nödvändig att genomföra inför ett ställningstagande till att eventuellt gå vidare med utredningens förslag om att inordna Statens konstråd i Moderna Museet. Utifrån ett riskperspektiv är vår ståndpunkt därför att promemorian behöver kompletteras med fördjupade risk- och konsekvensanalyser utifrån externa samhällsaspekter innan några beslut tas.

Statens konstråd är en småmyndighet men likväl är verksamheten mycket omfattande och rikstäckande. Grunden för Statens konstråds verksamhet är samverkan med ett mycket stort antal aktörer i hela landet som statliga myndigheter och bolag, offentliga och privata fastighetsägare, kommunala och regionala förvaltningar, civilsamhällets organisationer och det fria konst- och kulturlivet. Vår bedömning är att den högst påtagliga risken att Statens konstråd förlorar sin identitet, särart och synlighet i en större myndighet medför märkbara negativa konsekvenser för merparten av dessa aktörer.

På längre sikt kan förlorad identitet och minskad synlighet för Statens konstråd försvaga incitamentet för aktörer som kommuner och regioner, samt fastighetsförvaltande myndigheter och bolag, att verka för förnyelse och utveckling av området offentlig konst och gestaltning av gemensamma samhällsmiljöer. Statens konstråds snart nittioåriga samverkan med ovan nämnda aktörer kring offentlig konst utgör en viktig grund för ett dynamiskt och obundet konst- och kulturliv i hela landet. Samarbetet mellan staten, kommuner, regioner och privat sektor kring den offentliga konstens förnyelse och utveckling utgör en hörnsten för konstnärers villkor och är en betydelsefull faktor för att främja det nationella kulturpolitiska målet att kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling.

Vi har noterat att merparten av de remissvar som hittills inkommit från kulturlivets aktörer delar Statens konstråds bedömning att området offentlig konst och gestaltning av gemensamma miljöer kan komma att påverkas negativt om de risker som promemorian beskriver infrias. Det vill säga risker som minskad synlighet och svag identitet, ökad byråkratisering, ineffektiva beslutsvägar och hierarkiska strukturer. Detta skulle otvetydigt leda till försämrade förutsättningar för Statens konstråd att i samverkan med externa aktörer långsiktigt främja en positiv och dynamisk utveckling av den offentliga konsten i hela landet, i synnerhet i mindre kommuner och delar av Sverige där det är låg tillväxt och kulturutbudet är begränsat.

På nationell, regional och lokal nivå skulle därutöver försämrade förutsättningar för Statens konstråds verksamhet långsiktigt underminera tillämpningen av enprocentsregeln och leda till att området offentlig konst inte får samma starka utveckling som det har haft under perioden 2000–2020 (jfr med Konstnärsnämndens två rapporter om enprocentsregelns utveckling i kommuner och regioner publicerade 2013 respektive 2020). Vår bedömning är att minskad statlig synlighet inom området

offentlig konst skulle få en påtaglig negativ påverkan på kommuners och regioners förutsättningar att främja konstnärlig förnyelse och kvalitet.

Minskad tillämpning av enprocentsregeln skulle i sin tur leda till minskad tillgång i hela landet till konst- och kulturupplevelser för barn och unga i skolmiljöer, bibliotek, idrottsanläggningar och bostadsområden. Detta skulle få konsekvenser i form av försämringar av redan påtagliga ojämlikheter i olika delar av landet avseende allas tillgång till konst- och kulturupplevelser. På samhällsnivå skulle detta också få negativa konsekvenser för allas rätt till bildning och möjligheter att delta i kulturlivet, samt försämrade villkor för konstnärers villkor och konstnärlig frihet. En ytterligare kritisk bedömning är att minskad statlig synlighet inom området offentlig konst skulle underminera förutsättningarna för internationellt utbyte och samverkan inom området offentlig konst inom ramen för exempelvis stadsutveckling. Därtill anser vi att en minskad synlighet för Statens konstråd även skulle minska incitamentet för en varsam och hållbar användning och utveckling av den offentliga konsten som ett värdefullt inslag i samhällets kulturhistoriska miljöer. Samtliga dessa bedömningar baseras på de återkopplingar vi får genom vår samverkan med offentliga och privata aktörer som verkar inom området offentlig konst och gestaltning av samhällsmiljöer i hela Sverige.

Sammanfattningsvis anser Statens konstråd att en fördjupad extern risk- och konsekvensanalys måste tas fram inom ramen för fortsatt beredning av promemorian. Utan väl underbyggda risk- och konsekvensanalyser utifrån externa aspekter (konstnärsorganisationer, kommuner, regioner, statliga aktörer, etcetera) är risken stor att förutsättningarna att främja förnyelse och utveckling av offentlig konst och gestaltning av samhällets gemensamma miljöer i hela landet försämras om verksamheten inordnas i en ny, större myndighet och som resulterar i minskad synlighet och svag identitet, ökad byråkratisering, ineffektiva beslutsvägar och hierarkiska strukturer. Vilket i ett bredare samhällsperspektiv skulle kunna medföra potentiella negativa konsekvenser för en demokratisk och jämlik utveckling av området offentlig konst i landets olika delar.

2) Det saknas en långsiktig och samlande vision för den föreslagna nya myndighetens verksamhet på Skeppsholmen och i övriga landet

Vi kan konstatera att promemorian saknar ansatser till en övergripande vision för den nya myndighetens verksamhet. Statens konstråd anser att en grundförutsättning för att kunna uppnå en samsyn kring en eventuell ny myndighets långsiktiga inriktning för verksamheten både på Skeppsholmen och i övriga Sverige är att det tas fram en övergripande vision som kan förena de tre myndigheternas olikartade organisationer och verksamheter. Vidare anser vi att en sådan vision för den eventuella nya myndighetens verksamhet är helt avgörande för att det ska kunna uppnå synergieffekter av det slag som lyfts i promemorians inledande bedömning i avsnitt 6.4 *Arbetsätt*:

”Det samarbete som behöver komma till stånd inom den nya myndigheten för att de identifierade synergier ska uppstå kan ske genom att myndighetsgemensamma program/projekt genomförs.”

Avsaknaden av en långsiktig och samlande vision för den nya myndighetens verksamhet utgör en riskfaktor och en brist i det beslutsunderlag som kommer ligga till grund för ett eventuellt beslut om bildande av den nya myndigheten. Vi anser därför att det är viktigt att ett kompletterande visionsarbete kan genomföras innan ett beslut om en eventuell sammanslagning tas.

Framtagandet av en gemensam vision bör syfta till att ge de tre myndigheterna rimliga förutsättningar att tillsammans utveckla ett helhetsperspektiv på, och en god balans mellan, de tre självständiga avdelningar som ska utgöra den föreslagna nya myndighetens organisation. Med en gemensam vision

stärks förutsättningarna för att kunna uppnå hög grad av konstnärlig självständighet och synergivinster för den föreslagna myndighetens tre framtida verksamhetsgrenar.

Synpunkter på promemorians avsnitt 3–8

Vi har valt att lämna specifika synpunkter på avsnitten i punkterna nedan. Dessa synpunkter kan läsas separat samtidigt som de har flera beröringspunkter med Statens konstråds två övergripande synpunkter som redovisas ovan.

- 3.4.3 Ekonomi
- 4.1 Analys och bedömning
- 4.1.3 Eventuella nackdelar med ett inordnande
- 5.1.3 Samordnad kommunikation
- 5.3 Bedömning av risker vid ett samgående
- 5.3.1 Inköp av konst koncentreras till en myndighet
- 6.1 Myndighetens namn
- 6.2 Ledningsform
- 7 Genomförande
- 8 Förslag till ny instruktion för myndigheten

• Avsnitt 3.4.3 Ekonomi

Statens konstråd ställer sig bakom utredningens förslag att anslaget 4:2 *Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön*, ap. 1, som nu disponeras av Statens konstråd, i stället ska disponeras av den föreslagna nya myndigheten och att anslagsändamålet ska vara oförändrat. Statens konstråds inställning till förslaget grundas på de två premisserna 1) att årligt tilldelat belopp (42 518 tkr år 2025) fortsatt är oförändrat och 2) att anslagspostens ändamål fortsatt är oförändrat och att anslaget avser Statens konstråds nuvarande verksamhetsgren *Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön* som föreslås bedrivas av den avdelning som i utredningen benämns *Konstrådet*. Vidare vill vi understryka betydelsen av att den nya myndighetens avdelning som i utredningen benämns *Konstrådet* ska ha full rådgivning över anslag 4:2 vad gäller årlig verksamhetsplanering och genomförande av verksamheten. Risker är annars stor för att den föreslagna förändringen leder till ökad byråkrati och långa beslutsvägar.

Vi har inga synpunkter på utredningens förslag att anslaget 4.1 *Statens konstråd* upphör och att beloppet förs över till 8:1 *Centrala museer: Myndigheter*, den anslagspost som idag disponeras av Moderna Museet. Förslaget om ett gemensamt förvaltningsanslag har vi förståelse för mot bakgrund av allt högre krav på en effektiv förvaltning (ekonomi, personal, arbetsmiljö, informations säkerhet, juridik etcetera).

• Avsnitt 4.1 Analys och bedömning

Som nämnts ovan kan vi konstatera att utredningen främst tar upp interna aspekter och nackdelar vid ett inordnande. Vi anser att en utvecklad konsekvensanalys med fokus på externa perspektiv, konsekvenser och risker behöver tillföras utredningens analys och bedömning av att uppgifterna vid Statens konstråd bör inordnas i Moderna Museet och därmed bli en del av den nya myndigheten *Moderna – myndigheten för modern konst, arkitektur och design*.

Den offentliga konsten har haft en central betydelse för det moderna samhällets utveckling under 1900-talet. Och den offentliga konsten utgör idag ett bärande element i ett demokratiskt samhälle med tillgång till konst- och kulturupplevelser för alla i hela landet. Statens konstråd grundades redan

1937, samma år som riksdagen beslutade om enprocentsregelns tillämpning. Beslutet blev styrande för staten och vägledande för kommuner och regioner och kom att utgöra en hörnsten i formandet av de nationella kulturpolitiska målen. Även om Statens konstråd är en av de minsta statliga kulturmyndigheterna sett till antal anställda är det viktigt att påminna om att verksamheten är mycket omfattande och att den har stor betydelse för regionala och lokala aktörer inom konst- och kulturlivet i hela landet.

I samverkan med aktörer i hela Sverige har Statens konstråd i nära nittio år verkat för att alla ska ha möjlighet att uppleva konst och kultur. Statens konstråds samling är sannolikt den mest sedda och är spridd i hela landet med över 100 000 konstverk som är placerade på statliga myndigheter som exempelvis universitet, fängelser, domstolar och polisstationer samt omkring 2000 permanenta konstverk i olika miljöer utomhus och inomhus över hela landet. Statens konstråd verkar för att dessa samlingar bevaras, används och utvecklas som ett levande kulturarv i olika samhällsmiljöer. Vi har också till uppgift att utveckla och sprida kunskap om offentlig konst och att främja samtidskonstens utveckling och spridning utifrån både lokal, regional, nationell och internationell samverkan. Vi har en viktig roll för att främja och stärka kontakterna mellan det svenska konstlivet och internationellt konstliv. Genom uppdrag och inköp av konst verkar vi för att stärka konstnärlig frihet och konstnärlig förnyelse över hela landet.

Statens konstråds verksamhet sker i nära samverkan med offentliga och privata aktörer samt civilsamhället. Utredningen lyfter risken att Statens konstråd vid ett inordnande i Moderna Museet kan förlora sin identitet, särart och synlighet. Vi ser denna risk som central. Om denna risk infrias skulle det leda till långsiktigt negativa effekter på området offentlig konst och gestaltning av samhällets gemensamma miljöer i hela landet.

Mot bakgrund av denna risk anser vi, och som beskrivs i våra övergripande synpunkter på promemorian, att utredningen behöver kompletteras med risk- och konsekvensanalyser utifrån externa riskfaktorer, såväl utifrån kommunala och regionala som statliga perspektiv.

• **Avsnitt 4.1.3 Eventuella nackdelar med ett inordnande**

Nedan har vi utifrån externa perspektiv sammanställt en kortfattad beskrivning av Statens konstråds nuvarande verksamhet och hur ett inordnande skulle kunna leda till negativa konsekvenser.

Externt nulägesperspektiv	Externa negativa konsekvenser	Gradering av risk
Statens konstråd samverkar med en stor mängd statliga aktörer inom området offentlig konst och gestaltning av statliga miljöer. Det gäller såväl permanenta och tillfälliga konstprojekt som konstkollektioner med "lös" konst på exempelvis universitet, ambassader, häkten, polisstationer, regementen samt trafik- och järnvägsmiljöer.	Att den föreslagna nya myndighetens större organisation resulterar i att Statens konstråds nuvarande samverkan med aktörer inom statliga fastighetsförvaltande myndigheter och bolag samt förvaltningsmyndigheter förlorar både effektivitet och specialistkompetens. Detta kan få negativ påverkan på statens tillämpning av enprocentsregeln, ge färre statliga konstprojekt och uppdrag till konstnärer, samt färre möjligheter för allmänheten att möta konst i sin vardag.	Vår bedömning är att denna risk är hög, i synnerhet sett över längre tid.

Externt nulägesperspektiv	Externa negativa konsekvenser	Gradering av risk
Statens konstråd är ett viktigt stöd för landets 290 kommuner och 21 regioner vid satsningar på offentlig konst i exempelvis skolor, resecentrum och bostadsområden.	Att den nya avdelningen som i utredningen kallas <i>Konstrådet</i> inte längre är en synlig och lättillgänglig aktör för ickestatliga aktörer som söker kunskap, stöd och rådgivning inom offentlig konst och gestaltning av gemensamma miljöer. Detta kan leda till minskad samverkan, färre konstprojekt och uppdrag till konstnärer, samt färre satsningar på offentliga konst i hela landet.	Vår bedömning är att denna risk är hög, i synnerhet sett över längre tid.
Myndigheten har sedan starten 1937 haft en aktiv roll för en långsiktigt positiv utveckling och förnyelse av enprocentsregeln i samverkan med offentliga och privata aktörer och civilsamhället organisationer i hela landet.	Att enprocentsregelns ställning försvagas i kommuner och regioner vilket direkt skulle få negativa konsekvenser för dels konstnärlig gestaltning av exempelvis skolor, bibliotek, parker och andra ickestatliga miljöer i hela landet, dels konstnärers villkor.	Vår bedömning är att denna risk är relativt hög, i synnerhet sett över längre tid.
Statens konstråd beställer och förvärvar konst av samtida konstnärer och medverkar till att statliga fastighetsägare och bolag, kommuner, regioner och privata fastighetsaktörer beställer och finansierar konst av hög kvalitet i samhällets offentliga miljöer i hela landet.	Att den föreslagna nya myndighetens kapacitet att beställa och förvärva konst av nu levande konstnärer minskar och att konstnärernas villkor försämras ytterligare.	Vår bedömning är att denna risk är relativt hög, i synnerhet sett över längre tid.
Statens konstråd främjar en långsiktigt hållbar utveckling av offentlig konst som betydelsefulla delar av det moderna samhällets kulturmiljöer i hela landet.	Att den kunskapsspridande, rådgivande och stödjande verksamheten inom tillsyn och förvaltning av offentlig konst som del av det moderna samhällets kulturmiljöer försvagas.	Vår bedömning är att denna risk är på en medelnivå.
Statens konstråd verkar aktivt för utveckling och spridning av kunskap om konst och främjande av samtidskonstens ekosystem i hela landet.	Att Statens konstråds nuvarande verksamhet inom kommunikation och förmedling tappar specialistkompetens och relevans för området offentlig konst och för fria aktörer inom samtidskonst i hela landet.	Vår bedömning är att denna risk är på en medelnivå.

• Avsnitt 5.1.3 Samordnad kommunikation

Vi delar utredningens resonemang om att kommunikation kan definieras som både stöd- och kärnverksamhet. Samtidigt vill vi understryka betydelsen av att den eventuella nya myndigheten har en dynamisk syn på hur arbetet med kommunikation bör organiseras.

Vår hållning är emellertid att ett eventuellt inordnande av Statens konstråd i den nya myndigheten fordrar att de delar av kommunikationsverksamheten som ska ingå i avdelningen som i utredningen kallas *Konstrådet* fortsatt definieras som kärnverksamhet och att kärnverksamheten för offentlig

konst har tillgång till kommunikatörer i både planering och genomförande av samverkansprojekt med både statliga och ickestatliga aktörer samt det fria konstlivet i landets alla delar.

Att kommunikation och förmedling utgör en integrerad del av kärnverksamheten är en grundförutsättning för att Statens konstråd fortsatt ska kunna samverka med ett brett spektrum av olika statliga och ickestatliga aktörer kring konstnärlig gestaltning av offentliga miljöer som exempelvis skolgårdar, regementen, ambassader och parker samt göra konsten tillgänglig för fler genom kommunikation som syftar till att utveckla och sprida kunskap om den offentliga konsten och gestaltade livsmiljöer och sänka trösklarna till mötet med konsten.

• **Avsnitt 5.3 Bedömning av risker vid ett samgående**

Statens konstråd anser att riskbilden vid ett samgående är komplex, i synnerhet i relation till det omgivande samhällets förväntningar på den föreslagna nya myndighetens verksamhet i ett långsiktigt tidsperspektiv. Som nämnts ovan är verksamhetsförändringar och sammanslagningar av myndigheter aldrig riskfria. Vi delar utredningens bedömning av att ledningen i en eventuell ny större myndighet måste förhålla sig proaktivt till en rad risker som exempelvis att:

- de mindre myndigheterna förlorar sin identitet, särart och synlighet i en större myndighet,
- det sker en ökad byråkratisering och
- det uppstår ineffektiva beslutsvägar och hierarkiska strukturer.

Moderna Museets, ArkDes och Statens konstråds nuvarande kärnverksamheter, organisationsstrukturer och arbetskulturer, beslutsprocesser, externa samverkansprocesser, samlingsförvaltning, etcetera, har utvecklats under lång utifrån det omgivande samhällets behov. Museernas uppgifter att samla, bevara och visa skiljer sig i stora delar på ett påtagligt sätt från Statens konstråds uppgifter att i samverkan med samhällets aktörer beställa, producera och förvärva offentlig konst för integrering och placering i gemensamma miljöer över hela landet. Dessa skillnader är viktiga att beakta vid en eventuell implementering av den nya myndighetens ledning och styrning för att aktivt motverka att de risker som utredningen tar upp infrias på både kort och lång sikt.

• **Avsnitt 5.3.1 Inköp av konst koncentreras till en myndighet**

Utredningen tar i detta avsnitt upp risken för en stor maktkoncentration i den nya myndigheten som kan påverka nyförvärv av konst, en uppgift som både Statens konstråd och Moderna Museet har idag. En konsekvens som utredningen ser är att denna maktkoncentration kan riskera att minska den konstnärliga mångfalden i statens konstsamling. Utredningen tar även upp det faktum att processerna för förvärv av konst skiljer sig åt mellan Moderna Museet och Statens konstråd och att detta skulle kunna leda till interna intressekonflikter som i sin tur kan få negativa konsekvenser för konstnärers villkor.

Statens konstråd ser en ytterligare komplikation som kan uppstå inom den föreslagna nya myndigheten, nämligen risken att regelverket i förvaltningslagen gällande jäv och vänskapskorruption kan stå i konflikt med den nya myndighetens tre avdelningars möjligheter att fritt arbeta med konstnärer för utställningar, förvärv, uppdrag i offentliga miljöer och andra delar av myndighetens verksamhet. Jävsreglerna finns till för att myndigheter ska agera objektivt och opartiskt och för att allmänheten ska ha högt förtroende för myndigheternas verksamhet.

Det är relativt sannolikt att en och samma konstnär, särskilt namnkunniga svenska och internationella konstnärer, kan komma i fråga för flera uppdrag inom den föreslagna myndighetens olika avdelningar. Med tre fristående myndigheter som idag är detta inte ett problem. Men med en eventuell ny myndighet som ger flera uppdrag till en och samma konstnär kan både allmänhetens och konstlivets förtroende för verksamheten komma att påverkas negativt. För att skapa en god balans mellan förvaltningslagens krav på en opartisk förvaltningskultur inom den föreslagna nya myndigheten och enskilda konstnärers möjligheter att komma i fråga för såväl museiutställningar som offentliga konstprojekt och konstförvärv anser vi att ovan nämnda jävsfråga bör utredas och regleras på i ett tidigt stadium vid ett eventuellt bildande av den nya myndigheten.

• Avsnitt 6.1 Myndighetens namn

Statens konstråd delar utredningens bedömning att det är centralt att den föreslagna nya myndigheten har tre konstnärligt fristående och självständiga avdelningar, med egna namn och varumärken som idag, samt med en chef som är konstnärlig ledare för verksamheten vid respektive avdelning.

Statens konstråd anser dock att de namn som utredningen föreslår på dels den nya myndigheten, dels avdelningen för Statens konstråds nuvarande verksamhet, behöver vidareutvecklas. Nedan sammanfattar vi våra övergripande synpunkter på dels det föreslagna myndighetsnamnet *Moderna – myndigheten för modern konst, arkitektur och design*, dels avdelningsnamnet *Konstrådet*.

- Synpunkter på namnet *Moderna – myndigheten för modern konst, arkitektur och design*:
 - Vi är positiva till användningen av begreppet myndighet för att förstärka kommunikationen av att verksamheten bedrivs av svenska staten med fokus på hela landet. Detta ordval i namnet minimerar risken för att den nya verksamheten kan komma att förväxlas med regionala centrumbildningar och noder samt associeras med enbart Skeppsholmen och Stockholm.
 - Det konsthistoriska begreppet *modern konst* bör inte repeteras i den föreslagna myndighetens namn då begreppet redan utgör grunden för varumärket *Moderna Museet* och dessutom osynliggör såväl den samtida som den offentliga konsten.
 - Ordet *design* bör inte ingå i den föreslagna myndighetens namn då det redan utgör halva varumärkesnamnet för den föreslagna avdelningen *ArkDes*.
 - Det framgår inte av den föreslagna nya myndighetens namn att den har ett nationellt omfattande uppdrag som sträcker sig utanför museernas verksamhet på Skeppsholmen och i Malmö. Vi ser att det är nödvändigt att komplettera begreppen konst och arkitektur med ett begrepp som täcker in den nationella verksamheten och samverkan med kommuner, regioner, statliga fastighetsägare och bolag, näringsliv och civilsamhället. Förslag på sådana begrepp är *gemensamma miljöer* eller *samhällsmiljöer*.
 - Vi anser att den eventuella nya myndighetens namn bör vara generellt och tidlöst, på motsvarande sätt som namnen på myndigheterna *Musikverket* och *Statens historiska museer* och att namnet tydligt kommunicerar att myndighetens uppgift är att verka för att konst, arkitektur och offentlig miljö av hög kvalitet ska vara en angelägenhet för alla i samhällsutvecklingen i hela Sverige.

- Vår ståndpunkt är att de tre huvuddelar som utgör den föreslagna myndighetens ansvarsområden är konst, arkitektur och offentlig miljö. Utifrån detta vill vi till utredningens namnförslag föreslå två alternativa myndighets namn:
 - a. *Myndigheten för konst, arkitektur och gemensamma miljöer*
 - b. *Myndigheten för konst, arkitektur och samhällsmiljöer*
- Synpunkter på avdelningsnamnet *Konstrådet*:
 - Vad gäller det föreslagna avdelningsnamnet *Konstrådet*, som en självständig avdelning inom den föreslagna nya myndigheten, anser vi att detta namn är alltför generiskt och att det kommer förväxlas med olika konstråd som redan finns i kommuner och regioner i hela landet. Namnet Statens konstråd är inarbetat sedan snart 90 år och förknippas med statens nationella och breda verksamhet inom offentlig konst och gestaltning av den gemensamma miljön.
 - Vi avstyrker därför förslaget att ändra namn och föreslår att Statens konstråds namn behålls som namn på den nya avdelningen i den föreslagna nya myndigheten. Sett utifrån såväl kommunikativa aspekter som kostnadseffektivitet anser vi att detta är den bästa lösningen på namnfrågan. En ändring av Statens konstråds namn med översyn av grafisk profil och en genomgång av allt digitalt och analogt grafiskt material kommer vara både tidskrävande och kostsam. Att behålla namnet Statens konstråd harmonierar också med att både Moderna Museet och ArkDes föreslås behålla sina namn/akronymer och varumärken.

• Avsnitt 6.2 Ledningsform

Utredningen föreslår är att de chefer som ska leda verksamheten för den nya myndighetens tre avdelningar ska utses av överintendenten i samråd med styrelsen. Statens konstråd anser att tillsättningarna i stället ska beredas inom den föreslagna nya myndigheten och att beslut om tillsättningar ska fattas av styrelsen med utgångspunkt i principerna om förtjänst och skicklighet. Vidare anser vi att tillsättningarna ska vara tidsbegränsade chefsförordnanden för en period på maximalt 6 år.

Denna fråga är central för att de tre verksamheterna ska kunna utvecklas och förnyas över tid. För att möta anställningsjuridiska begränsningar för tidsbegränsade förordnanden bör anställningarna baseras på tillsvidareanställningar. Vår bedömning är att antalet tidsbegränsade chefsanställningar på förordnanden med tillsvidareanställningar som grund kommer omfatta ett fåtal personer per decennium och att en sådan anställningsform kan medföra positiva effekter på myndighetens långsiktiga kompetensförsörjning.

• Avsnitt 7 Genomförande

Om synergieffekter ska kunna uppstå vid ett eventuellt inordnande av Statens konstråd i Moderna Museet är det viktigt med ett helhetsperspektiv och en samlande vision för den nya myndigheten, både på ledningsnivå och i hela organisationen. I inledningen av vårt remissvar har vi utvecklat våra övergripande synpunkter på behovet av ett visionsutvecklingsarbete inför ett eventuellt bildande av den nya myndigheten.

• **Avsnitt 8 Förslag till ny instruktion för myndigheten**

Vi kan konstatera att utredningen i förslaget till ny instruktion för den nya myndigheten i sak väsentligen har tagit med samtliga uppgifter som ligger i Statens konstråds nuvarande myndighetsinstruktion. Dock saknas preciseringar av de tre avdelningarnas ansvarsområden på motsvarande nivå som exempelvis finns i förordning (2014:1079) med instruktion för Statens historiska museer. I 3 § i denna instruktion preciseras ansvarsområdena för Statens historiska museum, Livrustkammaren, Sveriges museum om Förintelsen, etcetera.

Vi anser att en motsvarande skrivning som i 3 § i Statens historiska museers myndighetsinstruktion behöver ingå i den eventuella nya myndighetens instruktion. Syftet är att tydliggöra de tre avdelningarnas samlings- och verksamhetsområden för att skapa goda förutsättningar för den fortsatta verksamheten samt tydliga incitament för myndighetsgemensamma program/projekt och långsiktigt positiva synergieffekter. Utan nämnda precisering anser Statens konstråd att risken är stor att de tre avdelningarnas expertkunskap och verksamhetsområden inte kan komma till sin fulla rätt i verksamhetsplanering och resultatstyrning för den föreslagna myndighetens samlade verksamhet.

Beslut i detta ärende har fattats av Statens konstråds vik direktör Henrik Orrje efter beredning i Statens konstråds ledningsgrupp som består av undertecknad, Lotta Mossum (chef konstenheten) och Eva Malm Öhrström (kommunikationschef).

Henrik Orrje, vik. direktör